

Uchwała nr 230
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 31 sierpnia 2026 r.
w sprawie poparcia projektu aktualizacji stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej
dotyczącego programu „AgoraEU” na lata 2028–2034

Na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 oraz z 2026 r. poz. 1040) oraz § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2052), w związku z pracami nad wnioskiem dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „AgoraEU” na lata 2028–2034 oraz uchylającego rozporządzenia (UE) 2021/692 i (UE) 2021/818 (COM(2025) 550; 2025/0550 (COD)), Rada Działalności Pożytku Publicznego uchwala, co następuje:

§ 1

Rada Działalności Pożytku Publicznego, zwana dalej „Radą”, pozytywnie opiniuje i popiera projekt aktualizacji stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącego wniosku w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „AgoraEU” na lata 2028–2034 oraz uchylającego rozporządzenia (UE) 2021/692 i (UE) 2021/818.

Rada z satysfakcją odnotowuje, że potrzeba aktualizacji stanowiska RP została uzasadniona pogłębioną analizą konsekwencji projektu w części dotyczącej komponentu CERV+, przeprowadzoną w partnerstwie z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. W projekcie stanowiska RP wprost wskazano również znaczenie uchwały RDPP z dnia 14 kwietnia 2026 r. w sprawie rekomendacji dotyczących programu „AgoraEU”, a także podkreślono, że zaktualizowane stanowisko ma lepiej odzwierciedlać wspólny dla rządu i organizacji społeczeństwa obywatelskiego punkt widzenia.

Rada pozytywnie ocenia ten sposób prowadzenia prac jako praktyczne wykorzystanie dialogu obywatelskiego w kształtowaniu stanowiska państwa członkowskiego w procesie legislacyjnym Unii Europejskiej.

§ 2

Rada szczególnie popiera te elementy projektu aktualizacji stanowiska RP, które odpowiadają na zidentyfikowane bariery w dostępie organizacji pozarządowych do środków programu oraz wzmacniają jego obywatelski charakter.

Rada pozytywnie ocenia w szczególności:

1. Poparcie dla utrzymania odpowiednio wysokiego poziomu finansowania programu „AgoraEU” oraz stałego podziału jego budżetu pomiędzy komponenty, w tym przeznaczenia 41,86% budżetu programu na komponent CERV+ oraz 85% budżetu CERV+ na działania organizacji społeczeństwa obywatelskiego;
2. Postulat wprowadzenia mechanizmów wyrównujących udział organizacji z państw członkowskich i regionów dotychczas słabiej reprezentowanych w programie, w tym poprzez oddzielne nabory dla mniejszych i mniej doświadczonych organizacji, dodatkowe nabory skierowane do regionów niedoreprezentowanych oraz monitoring równowagi geograficznej;
3. Wskazanie na potrzebę szerszego wykorzystania organizacji pośredniczących i mechanizmów regrantingu jako sposobu zwiększania dostępu do środków przez mniejsze i lokalne organizacje pozarządowe;
4. Postulat obniżenia lub zniesienia wymogu wnoszenia pieniężnego wkładu własnego oraz umożliwienia jego zastępowania wkładem osobowym, w tym pracą wolontariuszy;
5. Rozszerzenie możliwości stosowania dotacji instytucjonalnych, zwanych grantami operacyjnymi, pozwalających organizacjom społeczeństwa obywatelskiego na większą stabilność działania i zdolność reagowania na zmieniające się potrzeby społeczne i demokratyczne;
6. Wyraźne włączenie działalności rzeczniczej do katalogu działań, które powinny być finansowane w ramach programu „AgoraEU”, w tym na poziomie instytucji Unii Europejskiej;

7. Potrzebę zgodności programu „AgoraEU” z unijnymi politykami wzmocnienia dialogu obywatelskiego oraz możliwość powołania narzędzi służących jego realizacji, w tym grupy roboczej do spraw dialogu obywatelskiego;
8. Uznanie przestrzegania Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej za warunek uzyskania finansowania, w tym ubiegania się o funkcję organizacji pośredniczącej w dystrybucji grantów.

§ 3

Rada podkreśla, że wskazane kierunki są w istotnym zakresie zgodne z rekomendacjami przedstawionymi przez RDPP w uchwale nr 183 z dnia 14 kwietnia 2026 r. dotyczącej programu „AgoraEU”, w której Rada postulowała między innymi: dotacje instytucjonalne, wprowadzenie we wszystkich komponentach programu możliwości przekazywania wsparcia organizacjom lokalnym w krajach Unii Europejskiej przez organizacje pośredniczące, finansowanie działalności rzeczniczej, zabezpieczenie istotnej części budżetu komponentu CERV dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, ograniczenie barier związanych ze współfinansowaniem oraz działania wyrównujące dysproporcje geograficzne w dostępie do środków.

Rada podziela zawartą w projekcie aktualizacji stanowiska RP ocenę, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacje pozarządowe działające na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym w tym ich związki i federacje, odgrywają istotną rolę w ochronie praworządności i praw podstawowych, zwiększaniu udziału obywateli w życiu publicznym, edukacji obywatelskiej, przeciwdziałaniu dyskryminacji, monitorowaniu stosowania prawa oraz prowadzeniu działalności strażniczej i rzeczniczej.

Rada zwraca uwagę, że skuteczność programu „AgoraEU” powinna być oceniana nie tylko przez wielkość uruchomionego finansowania, ale również przez jego dostępność dla organizacji o zróżnicowanym potencjale instytucjonalnym i działających w różnych częściach Unii Europejskiej. W tym kontekście Rada szczególnie popiera postulat monitorowania równowagi geograficznej programu i stosowania mechanizmów zwiększających udział podmiotów z państw i regionów dotychczas słabiej reprezentowanych.

§ 4

Rada apeluje do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej o konsekwentne podtrzymywanie powyższych kierunków w dalszych negocjacjach nad wnioskiem dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „AgoraEU” na lata 2028–2034 oraz uchylającego rozporządzenia (UE) 2021/692 i (UE) 2021/818, w szczególności na etapie negocjacji międzyinstytucjonalnych.

Rada rekomenduje w szczególności dalsze zabieganie o:

1. Utrzymanie odpowiednio wysokiego poziomu finansowania programu „AgoraEU” oraz komponentu CERV+;
2. Zabezpieczenie udziału organizacji społeczeństwa obywatelskiego na poziomie co najmniej 85% budżetu komponentu CERV+;
3. Trwałe umocowanie w regulacjach programu możliwości finansowania działalności rzeczniczej, dotacji instytucjonalnych oraz wsparcia przekazywanego przez organizacje pośredniczące;
4. Ograniczenie barier finansowych związanych z wymaganym wkładem własnym, w szczególności dla mniejszych organizacji pozarządowych;
5. Wprowadzenie skutecznych mechanizmów monitorowania i wyrównywania dysproporcji geograficznych w dostępie do środków programu;
6. Zapewnienie trwałych mechanizmów dialogu obywatelskiego w ramach programu „AgoraEU”;
7. Kontynuowanie dialogu z Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz organizacjami pozarządowymi w tym ich związkami i federacjami na kolejnych etapach negocjacji i przygotowywania rozwiązań wdrożeniowych.

§ 5

Rada wnosi o przekazanie niniejszej uchwały:

1. Przewodniczącemu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego;
2. Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
3. Ministrowi Funduszy i Polityki Regionalnej;
4. Ministrowi Spraw Zagranicznych;
5. Stałemu Przedstawicielstwu RP przy UE;

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący

Rady Działalności Pożytku Publicznego

Michał Braun

Maciej Kunysz

69c94bf5-
ec65-48a4-83
7a-
a5aaa5a0eb88

Elektronicznie podpisany
przez 69c94bf5-
ec65-48a4-837a-
a5aaa5a0eb88
DN: cn=69c94bf5-
ec65-48a4-837a-
a5aaa5a0eb88
Data: 2026.08.31 13:43:38
+02'00'

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez Michał
Braun

Data: 2026.08.31 14:52:42 CEST